

IRAKASKUNTZA-GIDA

2018/19

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

3. maila

IRAKASGAIA

25794 - Euskal Herriko Herri Kirolak eta Estropadak

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasgai hau M04- Kirolen Oinarriak moduloaren barruan dago

Deskriptorea:Ikasgai honen helburua herri kirol eta arraun tradizionalari buruzko ikuspegi orokor bat ematea da. Horiek praktikatzeak gazteen heziketan izan dezakeen garrantziaz konturatzea eta era berean, oinarri tekniko, didaktiko eta oinarrizko araudiaren ezagutza izatea Hezkuntza arloan aplikatu ahal izateko. Ikasgaia Euskal Herriko Herri Kirolak eta Estropaden Funtsak denez kontuan izanda, edukiak orokorrak eta oinarrizkoak izango dira, beraien hastapenari erreferentzi eginez, bertan aplikatu ahal izateko.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

IKASGAIAREN GAITASUNAK

1. Euskal Herriko kirol tradizionalen egitura ezagutu eta ulertzea: Herri Kirolak eta arraun tradizionala.

IRAKASKUNTZA EMAITZAK:

2. Herri kirol eta arraunean oinarrizko egoeretan ematen diren joko ekintzak lortu, ikasleak biziko dituen egoera ezberdinen bitartez. Era berean egoera horiei aurre egiteko baliabideak eskuratu.

IRAKASKUNTZA EMAITZAK: Ikasleek ekintza teknikoak ezagutu, ezberdindu eta eskola praktikoetan planteatzen zaizkion egoera ezberdinetan erabiltzeko gai izango da.

3. Ikas irakaste prozesua ezagutu eta parte hartu, tostako arrauneko eta herri kirolak oinarri metodologikoak aztertu, etapa ezberdinetan aplikatzeko.

IRAKASKUNTZA EMAITZAK: Tostako arrauneko eta herri kirolak oinarri metodologikoetan oinarrituta, ikasleak ikas irakaste etapa ezberdinetarako progresioak diseinatzen eta ebaluatzen jakingo du.

4. Edukiak moldatu eta Kirol hastapenean eta Soin Heziketako eskoletan erabiltzeko gai izatea.

IRAKASKUNTZA EMAITZAK: Ikasleek eduki ezberdinen ikaste etapa ezberdinak zehazteko gai izango dira, Kirol hastapenean edo Soin Heziketan aplikatu ahal izateko.

ZEHARKAKO GAITASUNAK

G017 Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko literatura zientifikoa ulertzea, bertako hizkuntzetan eta zientziaren eta teknologiaren esparruan erabiltzen diren beste hizkuntza batzuetan.

IRAKASKUNTZA EMAITZAK: Ikasleek esparruko erreferentzi espezifikoak ezagutu eta erabiliko dituzte proiektu didaktikoaren garapenean.

G021 Lan arloko bikaintasun eta kalitate ohiturak garatzea.

IRAKASKUNTZA EMAITZAK: Ikasleak kirol giza talde ezberdinentzako kirol hastapeneko saioak garatzeko gai izango dira.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. HERRI KIROLAK

I. GAI MULTZOA: Herri Kirolak

1. Jatorria eta garapena

2. Herri kirolak osatzen dituzten modalitateak

2.1. Pisua altxatu edo eramateko modalitateak, abereen partaidetzarik gabe

2.2. Mozteko modalitateak

2.3. Lasterketako modalitateak

2.4. Soka erabiltzen duten modalitateak

2.5. Modalitate mixtoak

II. GAI MULTZOA: Herri Kirolak jokamoldeen analisisa

1. Jatorria

2. Oinarrizko araudia

3. Modelu teknikoan deskribapena

4. Azalpen didaktikoak

5. Materialaren egokitzapena

III. GAI MULTZOA: Herri kirolen aplikazioa eskoletara

1. Modalitate bakoitzaren analisia
2. Herri Kiroletako progresioak

2. ARRAUNA

I. GAI MULTZOA: EDUKI TEORIKOAK

- 1.- Txalupak eta beraien historia.
  - 1.1.- Arrantzua eta atoi lana.
  - 1.2.-Lehengo txalupak eta eboluzioa.
- 2.- Materialen erabilpen eta ezagupena.
  - 2.1.-Txalupa eta bere atalak.
  - 2.2.-Arrauna eta bere atalak.
  - 2.3.-Heren-oihala eta tresneria.
- 3.- Nabigazioa arraunekin:
  - 3.1.-Boga edo abantean eta zia arraun bakarrarekin.
  - 3.2.-Boga edo abantean eta zia arraun birekin.
  - 3.3.-Patroia edo lemazaina.
- 4.- Nabigazioa heren-oihalekin.
- 5.- Estropaden erregelamendua.

METODOLOGIA

Irakasgaiak izaera teoriko praktikoa dauka. Eskola teorikoak gelan emango dira, gela eta landa praktikak berriz kiroldegian eta urtegian.

G021 Zeharkako Gaitasuna Kirol praktika eta landa praktiken bitartez ebaluatuko da.

G017 Zeharkako Gaitasuna proiektu didaktikoaren bitartez ebaluatuko da.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	20		10						30
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	30		15						45

Legenda: M: Magistrala
S: Mintegia
GA: Gelako p.
GL: Laborategiko p.
GO: Ordenagailuko p.
GCL: P. klinikoak
TA: Tailerra
TI: Tailer Ind.
GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 65
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 35

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ebaluaketak bi modulo izango ditu: Arrauna eta Herri Kiroiak. Bi zatien arteko media egingo da bi zatiak gainditu ondoren.

1. Etengabeko ebaluazioa edo jarraia :

Idatzizko frogak: Emaizaren %65.
Ikasleak burutuko dituen proiektu didaktikoak: Emaizaren %35
Bi zatiak gainditu behar dira

2. Azken ebaluazioa:

Idatzizko frogak: Emaizaren %20.
Azterketa praktikoa: Emaizaren % 50
Ikasleak burutuko dituen proiektu didaktikoak %20
Lehen bi zatiak gainditu behar dira.

3. Deialdiari uko egitea.

3.1. Deialdiari uko egiten dioten ikasleek «aurkezteke» kalifikazioa jasoko dute.

3.2. Etengabeko ebaluazioaren kasuan, ikasleak ebaluazioari uko egiten diola jasotzen duen idatzi bat aurkeztu beharko dio irakasgaiaren ardura duen irakasleari eta, horretarako, bederatzi asteko epea izango du ikastegiko eskola egutegian zehaztutakoarekin bat lauhilekoa hasten denetik kontaktzen hasita.

3.3. Azken ebaluazioaren kasuan, azterketa egun ofizialean egin beharreko probara ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Azken ebaluazioa:

Ikasturtean ebaluazio jarraia egin duten ikasleei lortutako emaitza positiboak gordeko zaizkie.

- Azterketa teorikoa: azken emaitzaren %35 balioko du.
- Azterketa praktikoa: azken emaitzaren %35 balioko du.
- Proiektu didaktikoa: azken emaitzaren % 30 balio duena.

Lehen bi zatiak gainditu behar dira

Ikasleak ebaluazio deialdiari uko egingo dio idatzizko frogara ez bada aurkezten.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

E- gela de la asignatura eta upv/ehu-ko e-mail

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

Donostia: Auñamendi.

- Aguirre, R. (1978). Enciclopedia General Ilustrada. Donostia: Auñamendi.
- Aguirre, R (1983). Deporte rural vasco. Donostia: Txertoa.
- Aguirre, R. (1989). Gure herria, juegos y deportes del pais vasco. Donostia: Kriseilu, tomo I, II y III.
- Alijostes, S. (2002). Sanjoanetako estropadak: 1930-1988. Tolosa.
- Arbex, J.C., Agirre, R. Apraiz, J.A. (2000) Ontzi tradizionalak milurteko berriaren atarian. Unzti Museua (Gipuzkoako Foru Aldundia). Donostia.
- Askoen artean. (1990). Estropadak y korrikalaris. Nosotros Los Vascos. Juegos y deportes III. Liburutik. Donostia: Lur.
- Azkue, L. (1977). Orio en el remo. 75 años de historia. Donostia: CAP. Gipuzkoa.
- Azkue, L. eta Gaztañazpi, I. (2001) Orio arrauneanarrauna Orion. Zarautz: Orioko udala kultur batzordea.
- Barandiaran, J.M. (1973). Eusko folklore: la piedra en los juegos. La gran enciclopedia vasca .Tomo V, pp.136-138. Bilbao
- Cano, L., Garcia, O. (2000). Entrenatzaile eta irakasleentzako fitxa didaktikoak. herri kirolak. Oñate: Debarroko Euskara eta kirol zerbitzuak.
- Cayero, R., Sagastume, R. (2005). Modalidades de herri kirolak para las nuevas generaciones. En C. Urdangarin y J. Etxebeste (Ed.), Euskal jokoa eta jolasa, transmitiendo una herencia vasca a partir del juego (pp.179-197). Vitoria-Gasteiz: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco.
- Duesa, J. (1990). Nosotros los vascos. mitos , leyendas y costumbres. Donostia: Txertoa, 3ra edición.
- Duesa, J. (1990). Nosotros los vascos. mitos , leyendas y costumbres. Donostia: Txertoa, 3ra edición.
- Etxeberria, M. (1995). Arrauna Euskal Herrian. Donostia: Kutxa.
- Etxeberria, M. (2005) Oriotarren iraultza (1965/1975) Zarautz:Manu Etxeberria.
- Federación Vasca de Herri kirolak (1999): Reglamento.
- Idarreta, J. (2005) Arrauna ikasgaiko apunteak. 2005-06. SHEE-IVEF. Gasteiz.
- Idarreta, J. eta Zulaika, L.M. (2005) La navegación tradicional a remo una apuesta para el tiempo libre. Euskal jokoa eta jolasa transmitiendo una herencia vasca a partir del juego 239/254 Gasteiz: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
- Idarreta, J. eta Zulaika, L.M. (2005). "Arrauneko euskal batelaren bilakaera: kirola, arrantza eta aisialdia uztartuz". Jarduera fisikoa eta kirola ikertzeko I. biltzar birtuala. SHEE-IVEF. Gasteiz. CD. I.S.B.N. 84-89703-01-9.
- Irazusta, I. (1985). Técnica de remo, banco móvil. Apuntes del I. curso de entrenadores. Donostia. Federación Vasca de remo.
- Lasurtegi, J. (1985). Técnica de remo, banco fijo. Apuntes del I. curso de entrenadores. Donostia. Federación Vasca de remo.
- López de Sosoaga, A. (2005) Arrauna: portutako kirola. Jarduera fisikoa eta kirola ikerertzeko I. biltzar birtuala. SHEE-IVEF. Gasteiz. CD. I.S.B.N. 84-89703-01-9.
- ReizabaL, G. (1989). Santos pasajes de remo. Madrid: Junta puerto de Pasajes/ MOPU
- Reizabal, G. (1.987) Gora arraunak. la historia del remo vasco. Donostia: Iparragirre
- Riarte, J.L. (1973): Gure herriko joku nagusiak. Donostia: Etor.
- Urkiola, X. (1987). Práctica de enseñanza de remo. II. curso de entrenadores. Donostia. Federación Vasca de remo.
- Varios. (1991). Timonel. nº 15. Octubre. Madrid: Federación española de remo.
- Varios. (1992). Ciaboga. Nº 0. Septiembre. Donostia: Digame-Tan.

- Zulaika, LM. (2004) Unidad didáctica de un deporte tradicional en el área de educación física. Remo en banco fijo. En La formación inicial del profesorado de Educación Física ante el reto europeo CD-Rom I.S.B.N. 84-688-7992-4. A Coruña.

Gehiago sakontzeko bibliografia

Aldizkariak

Interneteko helbide interesgarriak

www.arabaherrikirolak.org

<http://www.herrikirolaknafarroa.org/?lang=es>

www.remobancofijo.es.fm

www.avironfrance.asso.fr

OHARRAK